

Kiviültetvény első kézből

A lap már korábban beszámolt a velencei szakmai fórumon elhangzott előadásról, amelyen a becsehelyi kiviültetvényt /első árutermő kiviültetvényt/ ismerttettem.

Ezúttal az újdonság erejével szeretnék beszámolni nem csak a kiviról, hanem az ültetvény mellett kísérleti jelleggel telepített egyéb gyümölcsstermők fejlődéséről is.

A legújabb esemény a virágzás, amelynek idén tanúi voltak az egyik legnevesebb hazai áruházlánc képviselői is, 28-an gyönyörködhetnek a kivi virágzásában. Bejárták az ültetvényt, ahol nem csak 4 hektár kivi, hanem több más gyümölcsstermő kultúra (füge, káki vagy datolyaszilva, gránátalma, pekándió) fajtáinak helyszínre adaptálásával foglalkozom. Meggyőződésem, hogy ezen gyümölcsfajok között vannak olyan fajták, amelyek jobb termőhelyeken eredményesen termeszthetők hazánkban is.

képek

Ezek közül a kivi az, amelyik bizonyítottan termeszthető nagyüzemben is nálunk, hiszen az elmúlt évben már kereskedelmi mennyiséget sikerült értékesítenünk. Örömmel hallgattam az áruház képviselőinek beszámolóját a becsehelyi kivi beltartalmi értékeiről, dicsérték a minőséget. Nagy sikert aratott, hogy még tavalyi szüretelésű kivit 8 hónappal a szüret után, nagyon finom minőségben sikerült felkínálni a vendégeknek.

Láthatták a vendégek a beporzást végző méhek szorgos munkáját is. Megfigyeléseink szerint nagyon fontos a beporzás, a méhek szerepe, ezért is telepítettünk a területre 5 méhcsaládot. Kétlaki növényről van szó, a pollen megfelelő eloszlása ezért is kulcskérdés. Elégtelen beporzás esetén a gyümölcs nem feltétlen hullik le, apró marad, a gyümölcs mérete egyenes arányosságban áll a megporzás minőségével. A kivi virágzása az akác és a szelídgesztenye közé esik, így nagyon jó méhlegelőt biztosít a közties időszakban. A beporzás mellett a kivinél igen fontos a szervesanyag évenkénti pótlása, így idén tél elején 200 mázsa trágyát dolgoztunk be hektáronként kézi erővel.

Az eredményes termesztés szempontjából fontos továbbá a tervszerű és szakszerű öntözés kivitelezése. Mindig az adott lombfelülethez és fenofázishoz igazítva, figyelembe véve a lehullott csapadékot, a levegő relatív páratartalmát kell az öntözést végrehajtani. Nagyon kötött talajon gazdálkodunk, amelynek azonban a kémhatása és vízmegtartó képessége éppen a kivi számára ideális, ugyanakkor meg kell jegyezzük, hogy a túlóntözés is komoly károkat tud okozni.

Egy ültetvény tervezésekor, megvalósítása során elsődleges szempont, hogy az megfelelő gazdasági hasznot produkáljon. Előzetes várakozásainkat meghaladóan nagyon gyorsan sikerült megtalálni az értékesítési lehetőséget, a visszajelzések alapján nagyon jó volt a termék fogadtatása, a látogatók/kereskedők nagyon dicsérték a minőséget. Beigazolódni látszik megfigyelésünk, miszerint jónéhány import kivinél összességében jobb minőséget tudunk termelni. A gyümölcs növekedése során nagyon fontos a tápanyag megfelelő adagolása, ami részben tápoldatozással, részben lombon keresztül került kijuttatásra. Nagyon meghálálja a lombtrágyázást, mert a kivinek aszimmetrikus a lombtömeg-gyökérzet aránya, a nagy levélfelület a tápanyagokat jól hasznosítja. A gyümölcs növekedése szempontjából kritikus időszak a június vége, ekkor megnövekedett víz-, kálium- és kalcium-igény jelentkezik. Évtizedes tapasztalatunk alapján jó termőterületeken Magyarországon is lehet kivit termesztani. Ültetvényünket illetően a megfelelően megválasztott termőhely az idei évben is jól vizsgázott, a rendkívüli januári hideg ellenére egyszer sem esett a hőmérséklet -12 Celsius fok alá, ez bőven belül van a kivi -20 fok alatti hidegtűrésén, olyannyira, hogy a dél-zalai dombokon idén is sértetlenül telet a kivienél jóval korlátozottabb téltűrésű füge is.

Területünkön láthatták a látogatók a füge helyszínre adaptálását: közel 200 fajtaival végzek kísérletet, vizsgálva a fagyűrésen kívül a gyümölcserés során nálunk alkalmazható fajtaikat. A nagy számú új fajta gyorsabb tesztelhetősége érdekében több éves fák lombkoronájába oltom a megfigyelni kívánt új szaporítóanyagot. 5-6 fajta igazán ígéretesnek tűnik, ami viszonylag jól szállítható. Frissen, vagy feldolgozva érdemes lehet vele foglalkozni. Véleményem szerint a jujuba termesztésében is van lehetőség, ez utóbbi teljesen téltűrő, a közeli Moldovában komolyabb méretekben is termesztik, tavaly nemzetközi jujuba szimpóziumot is rendeztek Bukarestben. A kiviültetvény mellett datolyaszilvából rendelkezem bár kisebb, de kereskedelmi szinten értékelhető állománnyal, birtokomon mintegy 250 fa található, zömmel a Rojo brillante, a Sharon/Triumph és a Tipo fajtákból, a 2016-os termés mintegy 850 kg volt. Dél-európai országokban ezek a legjelentősebb fajták, amelyek azonban szüreti érettségben nagy mennyiségben tartalmaznak csersavat, amely 2-3 nap széndioxidos légterű tárolás során oldhatatlan formába alakul át. Gyűjteményemben 18 japán és koreai fajta áll tesztelés alatt, amelyek az ún. pollination constant non-astringent (PCNA) csoportba tartoznak, ezek nem tartalmaznak csersavat még partenokarpia esetén sem. Zala megye déli és nyugati szőlőterületein káikból 5 kisebb ültetvény is termőre fordult már, ez összesen mintegy 1500 fát jelent, így érdemes volna összefogni az értékesítést.

Miklós Ákos Márton

Tulajdonos, kiviültetvény Becsehely

Megjelent a Kertészet és szőlészet 2017. 07. 26.